

Digitale politikker på danske gymnasier

En oversigt over regler og strategier for elevers brug af digitale teknologier anno 2026

Digitale politikker på danske gymnasier

– En oversigt over regler og strategier for elevers brug af digitale teknologier anno 2026

© VIVE og forfatterne, 2026

e-ISBN: 978-87-7582-595-0

Projekt: 303227

Finansiering: Danmarks Frie Forskningsfond

VIVE

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11

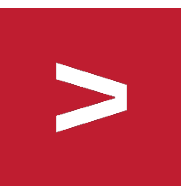
1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

VIVE støtter FN's verdensmål og angiver her, hvilket eller hvilke verdensmål der knytter sig til publikationen.

Indholdsfortegnelse

Konklusion	4
<hr/>	
1 Indledning	5
<hr/>	
2 Data og metode	6
<hr/>	
3 Oversigt over empiriske fund	9
3.1 Mobilregler	9
3.2 Computerregler	13
3.3 Digital mobning og digitale krænkelser	15
3.4 Retningslinjer for AI	16
3.5 Digital dannelse	20
3.6 Analoge sekvenser i en digitaliseret hverdag	22
<hr/>	
Bilag 1 Forskningsprojektet CONNECT	25
<hr/>	
Litteratur	27

Konklusion

- 87 pct. af danske gymnasier har offentliggjorte regler om, at elever ikke må benytte deres mobiltelefon i undervisningen. Gymnasierne har forskellige modeller for opbevaring af mobiltelefoner.
- Stort set alle gymnasier stiller krav til, at elever har deres egen bærbare computer til rådighed i undervisningen.
- 71 pct. af gymnasierne har regler om, at elever ikke må benytte deres computere til ikke-faglige formål, og mange gymnasier har konkrete forbud mod fx sociale medier, streaming og gambling.
- Det er lovpligtigt for gymnasier at have en strategi for digital mobning. Strategierne er relativt enslydende, fordi de trækker på definitioner og materiale fra de samme afsendere. Nogle gymnasier har strategier for at forebygge og/eller håndtere grove digitale krænkelse.
- Kun 23 pct. af gymnasierne har i begyndelsen af 2026 lettilgængelige AI-retningslinjer på deres hjemmeside. Gymnasier med AI-strategier fremhæver typisk både muligheder og risici ved teknologien. Gymnasierne har forskellige tilgange til, hvordan man bør forstå og håndtere risikoen for snyd ved brug af AI.
- 63 pct. af gymnasierne nævner digital dannelse i deres politikker. Nogle gymnasier har faste studiemoduler til fremme af digital dannelse og teknologiforståelse.
- Få gymnasier har regler om skærmfrie pauser og krav om skærmfrie sekvenser i undervisningen, men mange udtrykker en opmærksomhed på balancen mellem det digitale og analoge.

Fakta om undersøgelsen

- Notatet indgår som en delundersøgelse i forskningsprojektet 'CONNECT: Samspillet mellem politikker, normer og sociale relationer i unges digitaliserede hverdag', finansieret af Danmarks Frie Forskningsfond
- Delundersøgelsens data består af offentligt tilgængelige digitale politikker fra alle 160 danske gymnasier
- Indsamlingen af digitale politikker blev gennemført på gymnasiernes hjemmesider i januar og februar, 2026.

1 Indledning

Brugen af digitale teknologier og deres betydning for gymnasieelevers faglighed og trivsel har stor offentlig bevågenhed. Gymnasieloven kræver, at elever i danske gymnasier skal opnå digitale kompetencer, således at de kan anlægge et kritisk blik på viden produceret gennem digitale medier samt indgå hensigtsmæssigt i digitale fællesskaber, jf. LBK nr 1106 af 12.9.25 § 29 stk. 6.

Gymnasieelevers stigende brug af digitale teknologier, både med og uden fokus på undervisningsformål, har medført en øget bevidsthed om de risici, der kan være forbundet hermed, såsom digital distraktion og svækkede fællesskaber. Derfor udgav Børne- og Undervisningsministeriet i 2023 en national anbefaling om, at alle gymnasier bør udarbejde en politik for brug af skærme og digitale teknologier, herunder tiltag, der begrænser skærmbrug i både undervisning og pauser (Børne- og Undervisningsministeriet, 2023).

Den hastige udvikling af kunstig intelligens (AI) rejser også nye spørgsmål for både elever, lærere og ledelser på gymnasierne. En ny undersøgelse fra EVA (2026) viser, at danske gymnasieelever i vid udstrækning anvender AI i deres skolearbejde, samtidig med at de efterspørger tydeligere retningslinjer for brugen af AI. Foreningen Danske Gymnasier har ligeledes efterlyst hurtigere politisk afklaring og har udarbejdet en digitaliseringsstrategi, der skal fastlægge en overordnet retning for anvendelsen af digitale teknologier i gymnasiet (Danske Gymnasier, 2024).

Forskningsprojektet CONNECT undersøger samspejlet mellem digitale politikker, normer og sociale relationer i unges digitaliserede hverdag (jf. Bilag 1). Som led i projektet har vi indsamlet lokale digitale politikker fra alle danske gymnasier. Dette notat præsenterer en samlet oversigt over de regler og strategier, som gymnasierne har for elevers brug af digitale teknologier.

Notatet bygger på VIVEs analyse af de 160 danske gymnasiers formelle politikker, som er offentliggjort på deres hjemmesider. Formålet er at give et aktuelt overblik over de officielle retningslinjer i en tid, hvor udviklingen inden for AI og en øget bevidsthed om digitale risici stiller nye krav til gymnasierne.

2 Data og metode

Det empiriske materiale for dette notat udgøres af skriftlige politikker for brug af digitale teknologier indsamlet fra samtlige 160 gymnasier i Danmark. Dataindsamlingen er foretaget via gymnasiernes hjemmesider, der er en platform for kommunikation både indadtil og udadtil.

Hjemmesiderne fungerer både som en informationskanal og en platform for institutionelle selvfrestillinger, hvor værdier og organisatoriske profiler formidles til en bred målgruppe, herunder nuværende og potentielt kommende elever, forældre og ansatte.

Indsamlingen af de digitale politikker fandt sted i januar og februar 2026 og fandt sted ved hjælp af følgende fremgangsmåde:

1. Vi identificerede alle danske gymnasier (STX og HF) ved hjælp af hjemmesiden Danskegymnasier.dk. Vi har udelukkende inkluderet de 160 gymnasier, der er beliggende i Danmark og dermed udeladt 9 danske gymnasier, der er beliggende i hhv. Grønland, Færøerne og Tyskland.
2. Vi indsamlede gymnasiernes regler og politikker for brug af digitale teknologier i form af offentliggjorte skriftlige dokumenter. Vores søgestrategi bestod i at inkludere alt let tilgængeligt materiale på hjemmesiderne relateret til digitale teknologier på gymnasiernes. 'Let tilgængeligt' betyder i denne sammenhæng materiale, som kan findes ved at navigere i hjemmesidernes faner eller ved at søge på basale nøgleord, fx 'mobil' eller 'AI'. Eksempler på let tilgængeligt materiale er strategier for digital dannelse, regler for brug af digitale teknologier, antimobbestrategier samt studie- og ordensregler (sidstnævnte i det omfang, de vedrører brugen af digitale teknologier). Omvendt har vi ikke inddraget materiale, der ikke fremstår som officielle, offentliggjorte politikker, såsom referater fra bestyrelsesmøder.

Danske gymnasier skal fastsætte og offentliggøre studie- og ordensregler jf. BEK nr 316 af 27/03/2025. Indholdet bestemmes lokalt inden for lovens rammer, men kan bl.a. omfatte regler for brug af mobiler og digital adfærd på sociale medier, også i elevernes fritid, hvis det har direkte indflydelse på undervisningsmiljøet, herunder orden og samvær på gymnasiet (jf. § 4, stk. 2).

Vi analyserede herefter det indsamlede datamateriale ved hjælp af følgende fremgangsmåde:

1. Vi gennemførte en tematisk kodning af de digitale politikker i dataanalyseprogrammet NVivo, som er velegnet til håndtering af store mængder kvalitativ empiri. Kodningen tog udgangspunkt i en række temaer, som blev identificeret på baggrund af en indledende gennemlæsning af materialet med henblik på at afdække de mest fremtrædende mønstre. Disse temaer omfattede:
 - a. Mobilregler i undervisningen
 - b. Øvrige regler vedrørende digitale teknologier i undervisningen
 - c. Antimobbestrategi (herunder for digital mobning)
 - d. Beskrivelser af strategier for digital dannelse
 - e. Strategier og retningslinjer for brug af AI.
2. På baggrund af den tematiske kodning udviklede vi en typologi over danske gymnasiers mobilregler, da vi bemærkede en væsentlig variation på tværs af gymnasiernes regler vedrørende opbevaring af mobiltelefoner i undervisningen, og tidligere forskning har udviklet den slags typologier. Udviklingen af typologien fulgte en iterativ tilgang, hvor vi gentagne gange justerede kategorierne for bedst muligt at afspejle variationerne i empirien, og vi tog udgangspunkt i de konkrete forskelle i reglerne, eksempelvis om eleverne skulle aflevere mobilen eller selv opbevare den.

Vores empiriske fund er genereret ved den beskrevne analysetilgang, mens vores rapportering samtidig er informeret af aktuelle samfundsmæssige dagsordener. For eksempel har vi valgt at medtage eksempler på politikker for analoge sekvenser i undervisning og pauser, da dette er et opmærksomhedspunkt, der er blevet rejst i kølvandet på anbefalinger fra Børne- og Undervisningsministeriet (2023).

I nogle tilfælde kan de analytiske fund kvantificeres, og her angiver vi en procentsats (fx andelen af politikker, der omtaler digital dannelse). I andre tilfælde er det enten ikke muligt at opgøre en præcis mængde, eller det har ikke været muligt inden for projektets rammer. For eksempel rapporterer vi procentsatser for, hvor mange gymnasier der har mobilforbud, samt den procentvise fordeling mellem forskellige modeller for opbevaring af mobiltelefoner. Omvendt nævner vi, at mange gymnasier motiverer mobilforbud med lokale erfaringer, uden at angive en procentsats, da dette ikke er præcist opgjort, men bygger på vores samlede indtryk fra læsningen af alle politikker.

Det er vigtigt at understrege, at vores data omfatter officielle skriftlige politikker og ikke observationer af gymnasiernes praksis. Vi kan således ikke på baggrund af denne gennemgang sige noget om, hvordan politikkerne er implementeret og

bliver håndhævet i undervisningen. Anden del af forskningsprojektet CONNECT vil fokusere på, hvad der sker i praksis i gymnasiernes hverdage (jf. Bilag 1).

I notatet har vi udvalgt tilfældige, men repræsentative citater til illustration af de forskellige typer politikker, som vi i vores gennemgang finder.

3 Oversigt over empiriske fund

Dette notat indeholder en deskriptiv kortlægning af danske gymnasiers formelle regler for elevers brug af mobiltelefoner og computere, strategier til forebyggelse og håndtering af digital mobning og krænkelser samt retningslinjer for anvendelsen af AI. Endvidere beskriver notatet, hvad der kendetegner gymnasiernes politikker vedrørende digital dannelse samt balancen mellem digitale og analoge sevner i skoletiden, i det omfang sådanne fremgår af deres hjemmesider.

3.1 Mobilregler

I løbet af 2010'erne blev mobilforbud almindelige i danske grundskoler (Lieberoth, 2019). Samtidig har der internationalt også været en stigende tendens til at indføre restriktive retningslinjer for børn og unges mobilbrug (Selwyn & Aagaard, 2021; Böttger & Zierer, 2024).

I overensstemmelse med denne tendens har langt størstedelen af danske gymnasier formelle regler, der regulerer elevers brug af deres mobiltelefoner i skoletiden. Vores gennemgang finder, at 87 pct. af alle danske gymnasier har et offentliggjort forbud på deres hjemmesider mod, at gymnasieelever benytter deres mobiltelefon i undervisningen.

I motivationen for forbuddet mod brug af mobiltelefoner lægger gymnasiernes politikker ofte vægt på at begrænse omfanget af digital distraktion og fremme fordypelse, nærvær og læring.

Reglerne afspejler Børne- og Undervisningsministeriets anbefalinger om skærmb brug på gymnasier fra 2023, som bl.a. opfordrer gymnasier til at indføre principper for at begrænse elevernes mobilbrug. Nogle gymnasier baserer deres digitale politikker direkte på ministeriets anbefaling om udvikling af skærmregler, men mange motiverer også reglerne med udgangspunkt i lokale erfaringer (se eksempel fra Roskilde Gymnasium i Boks 3.1).

Boks 3.1 Roskilde Gymnasium implementerer tiltaget 'Mobilmfri Undervisning' fra skoleåret 2023 på alle årgange

Lærerne oplever i stigende grad, at distractioner fra diverse skærme og devices er et problem i den daglige undervisning. Det bliver sværere at skabe fokus og koncentration, når eleverne afbryder sig selv – og bliver afbrudt af hinandens digitale forstyrrelser [...] Temaet er blevet drøftet på flere lærermøder, og der er enighed om, at der er brug for at hjælpe de unge med at styre deres devices sideløbende med skolens arbejde med digital dannelse.

Kilde: Roskilde Gymnasium.

3.1.1 **Forskellige modeller for opbevaring af mobiltelefoner i undervisningen**

På trods af at langt de fleste danske gymnasier har indført formelle regler om, at eleverne ikke må bruge deres mobiltelefoner i undervisningen, varierer gymnasiernes regler for opbevaring af mobiltelefoner.

I grundskoleregi blev der i 2019 udgivet en undersøgelse, som identificerede ni overordnede modeller for skolernes mobilregler (Lieberoth, 2019). Inspireret af denne tilgang har vi udarbejdet en typologi ved hjælp af tematisk kodning, der kondenserer danske gymnasiers modeller for opbevaring af mobiltelefoner. I modsætning til Lieberoths ni modeller i grundskolen, som ofte overlapper indbyrdes, er vores mobilmodeller gensidigt udelukkende og baseret på den primære regel, som fremgår af gymnasiernes hjemmeside.

Tabel 3.1 giver et overblik over de fem modeller, der er for opbevaring af mobiltelefoner på danske gymnasier.

Tabel 3.1 Modeller for opbevaring af mobiltelefoner i undervisningen på danske gymnasier

Mobilmodeller	Antal	Procent
Elever skal aflevere mobilen i undervisningen (fx i mobilskab eller til læreren)	72	45
Elever skal selv opbevare mobilen i undervisningen (fx slukket i tasken)	18	11
Differentieret model: 1.g-/HF-elever afleverer mobilen, mens 2.g og 3.g/STX-elever selv må opbevare den	9	6
Elever kan selv vælge mellem at aflevere eller selv opbevare mobilen	8	5
Ingen faste regler for opbevaring af mobil, men privat mobilbrug er ikke tilladt i undervisningen	33	21
Ingen lettilgængelige regler på gymnasiets hjemmeside vedrørende opbevaring af mobil i undervisningen	20	13
I alt	160	100

Anm.: Mobilmodellerne er gensidigt udelukkende baseret på den primære regel, som fremgår af det pågældende gymnasiums hjemmeside

Sammenlagt giver procentsatserne for de gymnasier, der har offentliggjorte mobilregler, 87 pct. Heraf beskriver 45 pct. af politikkerne en model, hvor eleverne skal aflevere deres mobiltelefoner inden undervisningen begynder, fx i et dertil beregnet mobilskab eller i en mobilramme på katederet. Denne model for opbevaring af mobiltelefoner i undervisningen er således den mest udbredte på danske gymnasier. Et eksempel på et gymnasium, der har indført denne model, er Mariagerfjord Gymnasium:

Undervisningen er som udgangspunkt mobilfri, og ved timens start afleverer alle elever deres mobil i det dertilhørende mobilskab i klasselokalet.
(Mariagerfjord Gymnasium)

Omvendt har 18 pct. af danske gymnasier en model, hvor eleverne selv skal opbevare mobilen i undervisningen, fx slukket i tasken eller i en jakkelomme. Thisted Gymnasium – STX & HF har indført en sådan model:

Eleverne har pligt til, at deres mobiltelefoner skal være slukkede eller på fly og puttet i tasken ved begyndelsen af timen. (Thisted Gymnasium – STX & HF)

I forlængelse heraf har 21 pct. af danske gymnasier en model, hvor eleverne ikke har lov til at bruge deres mobiltelefon i undervisningen, men uden at have konkrete retningslinjer for, hvordan mobiltelefonen skal opbevares i løbet af undervisningen. Hvis denne model antages at overlappende med modellen, hvor eleverne selv skal

opbevare deres mobiltelefon, eftersom der i disse tilfælde ikke står specificeret, hvor mobiltelefonen ellers skal opbevares, svarer det til, at 39 pct. af gymnasierne har en sådan praksis, hvor elever selv skal opbevare deres mobil i undervisningstiden.

Endelig er der flere gymnasier, hvis model for opbevaring af mobiltelefon i undervisningen differentierer alt efter, hvilke elever der er tale om. Således har 6 pct. af danske gymnasier en model, hvor førsteårselever eller HF-elever skal aflevere deres mobiltelefon i et mobilhotel, mens andet- og tredjeårselever eller STX-elever har tilfaldelse til at opbevare telefonen i en taske eller jakkelomme.

3.1.2 Lærerens autoritet fremhæves i forbindelse med mobilbrug

Det er fælles for langt størstedelen af gymnasiernes politikker, at de fremhæver lærerens autoritet i forhold til at beslutte, hvornår mobiltelefoner kan anvendes i undervisningen med et fagligt formål. Eksempelvis angives det ofte i gymnasiernes reglement, at læreren har ret til at afvige fra gymnasiets mobilpolitik, hvis det har et fagligt sigte, at eleverne inddrager deres mobiltelefon i undervisningen. Det fremgår af Tabel 3.2, at 73 pct. af danske gymnasier eksplicit angiver i deres politik, at det er læreren, der afgør elevernes brug af mobiltelefoner i undervisningen.

Tabel 3.2 Danske gymnasier, der nævner lærerens rolle i forhold til mobilbrug

	Antal	Procent
Læreren afgør, om og hvordan mobiltelefoner kan anvendes i undervisningen	116	73
Ingen eksplicitte formuleringer om lærerens rolle i forhold til mobilregler	44	27
I alt	160	100

Anm.: Kategorierne er gensidigt udelukkende baseret på den primære regel, som fremgår på gymnasiets hjemmeside.

Haderslev Katedralskole er ét af de gymnasier, der eksplicit beskriver lærerens rolle som afgørende for, hvordan mobiler eventuelt kan inddrages i undervisningen:

Det er altid op til den enkelte lærer at beslutte, om der er pædagogisk eller didaktisk belæg for at dispensere fra mobilpolitikken. (Haderslev Katedralskole)

3.2 Computerregler

Digitaliseringen og den hastige udvikling af nye teknologier har væsentlig betydning for den måde, danske gymnasieelever lærer på i dag (EVA, 2018). Konkret har det den betydning, at gymnasieelevernes primære arbejdsredskab i undervisningen er deres computer. I undervisningen anvender eleverne fx deres computer til notetagning, informationssøgning samt som platform til brug af fagspecifikke digitale programmer. I forlængelse heraf er også gymnasiernes eksamener digitalt understøttet, jf. BEK nr 3 af 05/01/2026.

Stort set alle gymnasier sætter i deres formelle regler om brug af teknologi krav til, at deres elever har en bærbar computer til rådighed, når de starter i gymnasiet. Vestskoven Gymnasium giver et typisk eksempel:

Du skal selv sørge for at have en computer til rådighed, når du starter på gymnasiet, da den hyppigt bruges i undervisningen. For at få det optimale ud af undervisningen er der en række krav til, hvilken computer du skal have. (Vestskoven Gymnasium)

Ofte angiver gymnasierne på deres hjemmeside en række krav, som den enkelte elevs computer skal leve op til for at være passende til undervisningsbrug. Kravene indebærer ofte nogle minimumsstandarder til computeren i form af lagringsplads og hastighed, og at computeren skal have et opdateret operativsystem fra enten Windows eller Apple. Kun få gymnasier tilbyder en lånecomputer, hvis en elev i korte eller længere perioder ikke selv har mulighed for at råde over en computer.

3.2.1 Computere må kun bruges til faglige formål

Samtidig med, at gymnasierne stiller krav til, at alle elever har en computer til rådighed i undervisningen, har de fleste gymnasier regler om, hvilke aktiviteter computeren ikke må anvendes til. 71 pct. af danske gymnasier nævner i deres reglement, at computere kun må bruges til faglige formål og ikke til privat brug, hvilket fremgår af Tabel 3.3.

Tabel 3.3 Danske gymnasier, der nævner, at computere kun må bruges til faglige formål i undervisningen

	Antal	Procent
Computere må kun bruges til faglige formål i undervisningen	114	71
Ingen formuleringer om, at computere kun må bruges til faglige formål i undervisning	46	29
I alt	160	100

Anm.: Kategorierne er gensidigt udelukkende baseret på den primære regel, som fremgår af det pågældende gymnasiums hjemmeside.

29 pct. af danske gymnasier angiver ikke eksplicit, at computere kun må bruges til faglige formål. Alligevel har disse gymnasier i langt de fleste tilfælde regler, der implicit forbyder eleverne at anvende deres computer til andet end faglige gøremål. Disse regler handler fx om, at computerne skal være lukket i begyndelsen af et undervisningsmodul, og at det er læreren, der sætter rammerne for, hvordan computere må bruges.

Mange gymnasier har konkrete forbud mod at bruge computeren til forskellige aktiviteter i undervisningen. Det gælder også for de gymnasier, der har stillet krav om, at computere kun må bruges til faglige formål. Forbuddene handler typisk om, at det ikke er tilladt at tilgå sociale medier i undervisningstiden eller at spille computerspil eller lignende (se eksempel fra Holstebro Gymnasium og HF i citatet).

Sociale medier, bettingsider, spil og gaming, shopping, streaming og andre former for underholdning har intet at gøre i undervisningen.

Holstebro Gymnasium og HF

Gymnasiernes regler for brug af computere afspejler således en afvejning mellem forskellige hensyn. På den ene side forventes det, at eleverne medbringer en computer til brug i undervisningen, mens anvendelsen samtidig begrænses ved, at privat brug ikke er tilladt.

3.3 Digital mobning og digitale krænkelser

En af de mørkere sider ved unges brug af digitale teknologier i hverdagen er digital mobning. Bekendtgørelsen om elevers og studerendes undervisningsmiljø gør det lovpligtigt for alle danske gymnasier at have en strategi for digital mobning (LBK nr 316 af 05/04/2017 § 1b). Strategierne for digital mobning indgår i gymnasiernes generelle antimobbestrategi og som supplement hertil, er der i nogle tilfælde også overvejelser om digital mobning i andre dele af gymnasiernes digitale politikker, fx hvis de har en politik om digital dannelse.

Der er meget få variationer i gymnasiernes strategier for digital mobning. Mange gymnasier gør brug af samme definition af digital mobning inspireret af definitioner udarbejdet af Børne- og Undervisningsministeriet eller Dansk Center for Undervisningsmiljø. Derfor er beskrivelserne i politikkerne for forebyggelse og håndtering af digital mobning forholdsvis enslydende på tværs af gymnasierne. En typisk definition af digital mobning, som går igen i gymnasiernes digitale politikker, er følgende af Børne- og Undervisningsministeriet:

Digital mobning er krænkende, nedværdigende og ekskluderende handlinger, som unge udsættes for gennem sociale medier, hvor de interagerer med andre unge, og hvor handlingerne systematisk er rettet mod én eller flere personer. (Børne- og Undervisningsministeriet, 2023)

Der er til gengæld forskelle i, hvorvidt gymnasierne, foruden strategier for digital mobning, også har beredskabsplaner i tilfælde af grove digitale krænkelser, såsom deling af nøgenbilleder uden samtykke eller spredning af nedværdigende videoer. Espergærde Gymnasium og HF giver et eksempel på en relativt detaljeret handleplan, og deres digitale politikker inkluderer råd til elever, der oplever digitale krænkelser, herunder en henvisning til Red Barnets rådgivningstilbud SletDet, som kan bistå unge i at stoppe billed- eller videodeling og få disse fjernet fra internettet. (Formålet med Espergærde Gymnasium og HF's beredskabsplan kan ses i Boks 3.2).

Boks 3.2 Beredskabsplan i forbindelse med deling af private eller intime billeder uden samtykke

Målet er, at elever fra starten af 1g/1hf informeres om, at der findes en beredskabsplan, der kan anvendes ved hændelser, der omfatter deling af billeder med privat eller intimt indhold [...] Al erfaring viser, at tid er vigtig. Jo før eleven får hjælp, desto mindre bliver konsekvenserne for ofret og delingen og dermed følgevirkningerne. Det er vigtigt at vise omsorg for ofret og tilbyde konkrete hjælpeanvisninger, som kan afslutte eller minimere følgevirkningerne af hændelsen.

Espergærde Gymnasium og HF

Mens kun få gymnasier har offentliggjorte beredskabsplaner for grove digitale krænkelser, har en del gymnasier mere forebyggende politikker på området. Politikker om forebyggelse af digitale krænkelser handler typisk om, at eleverne skal lære, hvordan de bør omgås hinanden på en respektfuld måde på digitale platforme. De forebyggende politikker er ofte mere hverdagsorienterede og fokuserer ikke kun på alvorlige digitale krænkelser, men også mere gråzoneprægede dilemmaer, fx i forbindelse med fotografering af hinanden til fester.

Frederiksværk Gymnasium og HF er et eksempel på et gymnasium, der som led i deres plan for digital dannelse arbejder forebyggende med digitale krænkelser blandt eleverne. Som en del af deres plan for digital dannelse har de eksempelvis dette punkt for førsteårselever:

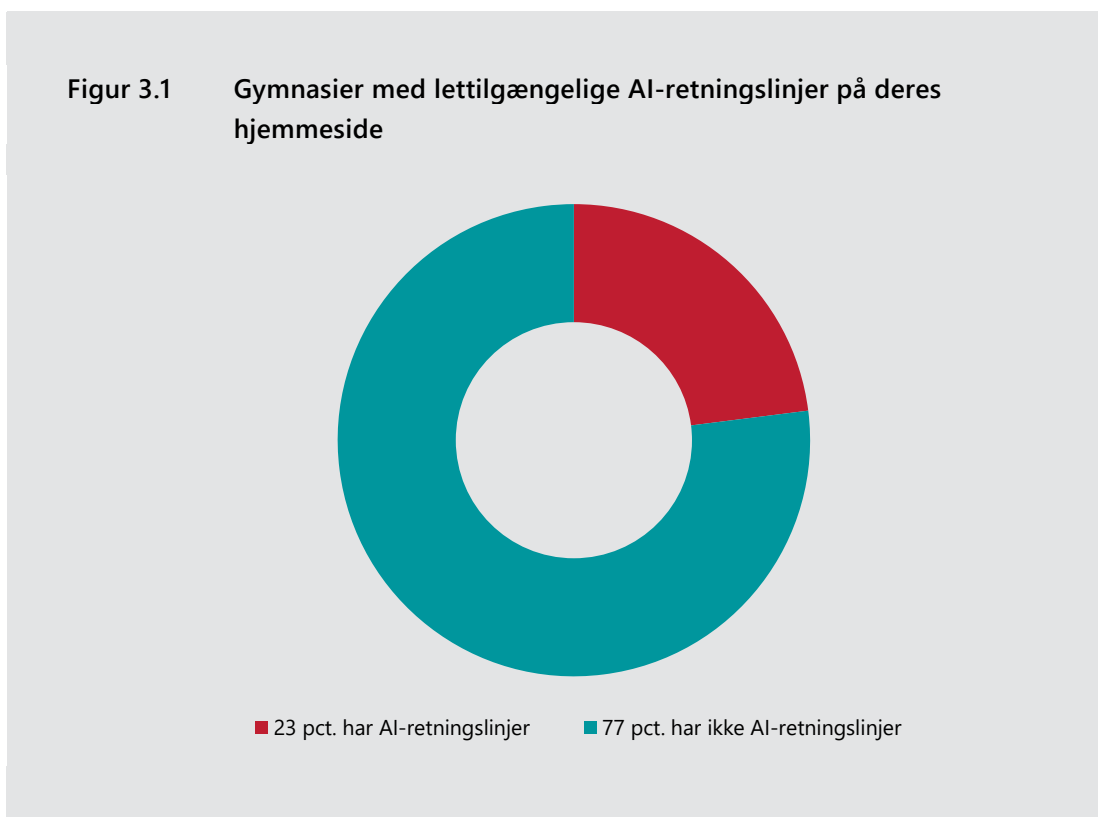
Billeddeling. Hvad må man, hvad må man ikke? (Skal nås inden 1. fest).
(Frederiksværk Gymnasium og HF)

De digitale politikker kan således rumme både eksempler på konkrete og praktiske tiltag for at forebygge digitale krænkelser, og beredskabsplaner, der tages i brug, når en alvorlig digital krænkelse allerede har fundet sted.

3.4 Retningslinjer for AI

En ny rapport fra EVA, der undersøger danske gymnasieelevers brug af AI, viser, at gymnasieelever i stor udstrækning bruger AI til at lave lektier og afleveringer (EVA, 2026). Rapporten viser, at eleverne sjældent oplever at modtage undervisning om AI, samtidig med at over halvdelen ønsker mere undervisning om AI (EVA, 2026).

Der er en betydelig variation i elevernes oplevelse af, om der på deres gymnasium er tydelige retningslinjer for anvendelsen af AI. Lidt over en tredjedel angiver, at der er klare retningslinjer, mens lidt under en tredjedel henholdsvis vurderer, at retningslinjerne kun i nogen grad er klare, eller at der slet ikke foreligger klare retningslinjer (EVA, 2026).

Kilde: VIVE.

Vores gennemgang viser, at 23 pct. af danske gymnasier har lettilgængelige AI-retningslinjer på deres hjemmeside. I denne sammenhæng forstås AI-retningslinjer som konkrete formuleringer, der præciserer, hvordan elever må anvende AI, og hvilke former for brug der ikke er tilladte. Vi medregner ikke refleksioner om udfordringer omkring AI eller oplysninger om, at et gymnasium har til hensigt at udarbejde konkrete retningslinjer. Vi medregner heller ikke forbud omkring brug af AI i forbindelse med eksamen.

De gymnasier, der har udviklet strategiske retningslinjer for brug af AI, udtrykker i stort set alle tilfælde en nuanceret indstilling til AI. Retningslinjerne afspejler, at gymnasierne både anser brugen af AI som en mulighed for større læringsudbytte, men også som en risiko i forhold til snyd og dermed ringere læringsudbytte. (Se eksempel fra Allsundsgymnasiet Sønderborg i citatet).

For underviserne kan kunstig intelligens være både kontroversielt og et utroligt værdifuldt værktøj til at understøtte traditionelle undervisningsmetoder [...].

Samtidig er en af de væsentligste udfordringer med teknologien, at svage elever kan se de forskellige chatbots som en genvej til opgaveløsning, hvilket kan underminere læringsprocessen og evnen til at udvikle nødvendige færdigheder.

Alssundsgymnasiet Sønderborg

Der er variation i de officielle politikkers beskrivelse af, hvordan AI bør inddrages i undervisningen. Det kommer fx til udtryk ved, at nogle gymnasier har som hovedregel, at det er tilladt for eleverne at bruge AI i forbindelse med skolearbejde, mens andre som udgangspunkt har et forbud mod brug af AI, medmindre læreren giver tilladelse hertil.

Desuden er der en tendens til, at gymnasierne lægger vægt på forskellige udfordringer i forbindelse med elevers brug af AI, særligt hvad angår risikoen for snyd. Nogle gymnasier betoner, at "det er til enhver tid elevens eget ansvar, at AI bruges som et læringsværktøj og ikke som en genvej til at undgå faglig indsats" (Hjørring Gymnasium STX og HF), og har således et fokus på risikoen for snyd samt lærerens rolle i bedømmelsen af dette:

*Det er **lærerens skøn**, der afgør, om der er tale om plagiat. Det betyder, at hvis læreren på baggrund af sin undersøgelse af teksten vurderer, at en tekst er plagiat, så kræver det ikke yderligere dokumentation. (HF-Centret Efterslægten)*

Andre politikker giver udtryk for, at man som gymnasium bør undgå et overdrevent fokus på snyd i forbindelse med elevers brug af AI:

Formålet med ovenstående er at undgå, at man som lærer bruger tid og energi på at undersøge, hvorvidt en elevs skriftlige arbejde er snyd, og at man undgår en usund relation til eleven ved at lede efter snyd. (Skanderborg Gymnasium)

I overensstemmelse med disse overvejelser fremhæver nogle gymnasier et strategisk fokus på samarbejdet mellem elever og lærere som guidende for udviklingen af AI-retningslinjer. (Se eksempel fra Odder Gymnasium i citatet).

Som elev på Odder Gymnasium kan du derfor forvente, at vi i fællesskab undersøger de mange muligheder, som AI giver os. Du vil blive inviteret i et læringsrum, der er præget af dialog, hvori vi sammen udvikler en kritisk og reflekteret tilgang til AI.

Odder Gymnasium

Desuden er der få gymnasier, som også har udviklet AI strategier med fokus på, hvilken rolle AI spiller for elevernes liv uden for gymnasiets undervisning. Et eksempel på dette er Tårnby Gymnasium & HF:

Vi vil også have fokus på at gøre eleverne bevidste om, at brugen af AI som en "ven" kan have konsekvenser for deres sociale og relationelle kompetencer. Det dannelsesmæssige mål er, at eleverne opnår en myndighed i forhold til AI, der gør dem i stand til at træffe fornuftige og hensigtsmæssige beslutninger, når de bruger AI. (Tårnby Gymnasium & HF)

De fleste gymnasier, der har udarbejdet AI-retningslinjer, fokuserer således primært på at regulere elevernes brug af AI samt at guide eleverne i, hvornår AI er en brugbar læringsressource, og hvornår det er en kilde til snyd eller tabt læring. Få gymnasier adresserer de sociale og relationelle konsekvenser, som AI-teknologier kan have for eleverne.

3.4.1 Eksempel

Et eksempel på et større udviklingsprojekt om AI i undervisningen involverer fem østjyske gymnasier, som gik sammen om opgaven i 2023. Projektet havde til formål gennem erfaringsafdækning at undersøge, hvordan og hvornår AI kan anvendes meningsfuldt i undervisningen, og hvornår det bør begrænses.

Projektet blev afsluttet i 2025 og resulterede i en række anbefalinger til, hvordan AI kan integreres i undervisningen på danske gymnasier. Anbefalingerne indebærer, at gymnasier i mindre grad bør fokusere på snyd ved brug af AI og i højere grad betragte teknologien som en faglig ressource. Samtidig fremhæves det, at AI skaber størst værdi, når det anvendes som støtte i elevernes læringsprocesser frem for blot til at producere færdige produkter.

Endelig lægges der vægt på, at elever på tværs af gymnasier bør opnå mere ensartede digitale kompetencer. Dette kræver målrettet efteruddannelse af lærere, så de får bedre forudsætninger for at integrere AI hensigtsmæssigt i undervisningen. Denne opgave bør ikke overlades til det enkelte gymnasium.

Som ny teknologi åbner AI op for en radikalt forandret undervisningshverdag, og gymnasiernes AI-retningslinjer afspejler her i 2026, at vi befinder os i en brydningstid, hvor gymnasierne søger efter den bedste vej frem.

Udviklingsprojekt

I 'ChatGPT/AI i undervisningen'-projektet fokuserer vi på, hvordan AI og sprogmodeller kan styrke undervisningen og elevernes læring – lærere og elever skal være aktive medspillere i forhold til, hvem der producerer viden, hvordan og hvorfor. Fremfor at betragte AI, chatbotter og andre digitale ressourcer som et angreb på fagene og fagligheden, undersøger vi, hvordan fagene og fagligheden udvides og antager nye former og kompetencer.

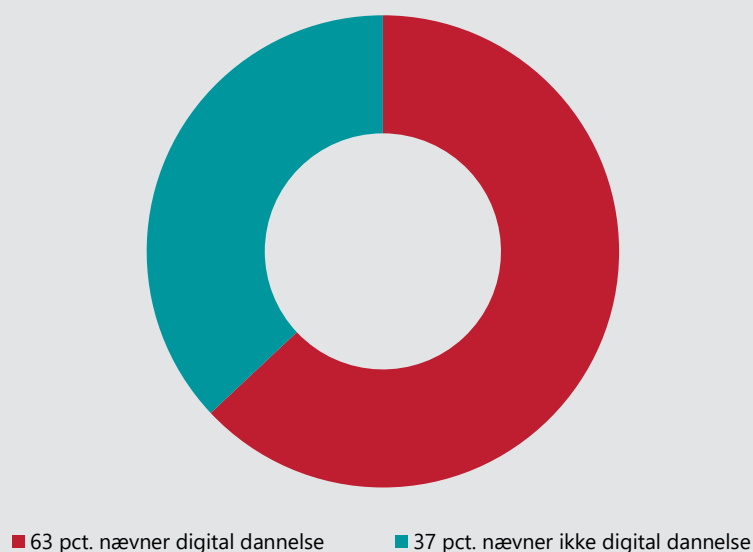
Horsens Gymnasium og HF, Aarhus Akademi, Randers Statskole, Skanderborg Gymnasium og Favrskov Gymnasium

3.5 Digital dannelse

Danske gymnasier har almindelig dannelse som formål. Gymnasielovens § 1 fastlægger, at *"Uddannelserne skal have et dannelseperspektiv med vægt på elevernes udvikling af personlig myndighed. Eleverne skal derfor lære at forholde sig reflekterende og ansvarligt til deres omverden"* (LBK nr 1106 af 12.9.25 § 1, stk. 3).

I en digitaliseret verden handler almindelig dannelse også om digital dannelse. Således er alle danske gymnasier forpligtet til at give elever digitale kompetencer (jf. LBK nr 1106 af 12.9.25 § 29 stk. 6), men nogle gymnasier går videre end det og beskriver 'digital dannelse' som en strategisk målsætning.

Figur 3.2 Gymnasier, der nævner digital dannelse i deres digitale politikker

Kilde: VIVE.

Vores gennemgang finder, at 63 pct. af gymnasierne nævner digital dannelse i deres offentliggjorte digitale politikker. Mange gymnasier forstår digital dannelse som et begreb, der ikke alene vedrører elevernes tilegnelse af digitale kompetencer. Frederiksværk Gymnasium og HF skriver eksempelvis følgende i deres politik om digital dannelse:

At mestre mange digitale værktøjer og færdigheder, er ikke ensbetydende med, at man er digitalt dannet. Derfor har gymnasierne også en forpligtelse til at hjælpe eleverne til at blive digitalt dannede, det vil sige at blive borgere, der kan deltage, engagere sig og transformere det teknologiske samfund, som de er vokset op i. (Frederiksværk Gymnasium og HF)

Aurehøj Gymnasium er et andet gymnasium, der lægger vægt på, at digital dannelse handler om at kunne reflektere over, hvordan og hvorfor man bruger digitale teknologier og implikationerne heraf, snarere end at være teknisk kompetent i brugen af digitale teknologier:

IT's not about the thing! IT's what we do with IT – Brugen af IT handler ikke kun om den hardware og software, vi arbejder med, men lige så meget om, hvordan vi gør det [...] derfor er den digitale dannelse et væsentligt fokusområde. (Aurehøj Gymnasium)

Konkret handler digital dannelse bl.a. om at forholde sig kritisk og reflekteret til online indhold samt at være bevidst om datasikkerhed i forhold til de digitale spor, man efterlader sig gennem sin online aktivitet. Allerød Gymnasium skriver, at eleverne – gennem undervisning i digital dannelse – skal:

... bevidstgøres om egen digitale identitet samt de fodspor, de sætter, når de navigerer i det virtuelle rum [...] lærer at forholde sig kritisk til egen og andres anvendelse af sociale medier [...] trænes i at kunne forholde sig kritisk til informationssøgning og Fake news. (Allerød Gymnasium)

Vores gennemgang finder en variation i, hvor detaljerede strategier gymnasierne har for at integrere digital dannelse i undervisningen. Nogle gymnasier beskriver konkrete forløb med faste moduler, der rammesætter undervisningen i digital dannelse. Et eksempel er Nyborg Gymnasium, som har udviklet seks studiemoduler med øvelser inden for digital dannelse og teknologiforståelse under overskrifter som 'Multitasking og selvkontrol', 'Digitale vaner og sociale relationer' og 'Algoritmer i din hverdag'.

Århus Statsgymnasium har ligeledes et forløb, der omfatter emner som 'sikkerhed, cookies og overvågning', 'programmering' samt andre temaer "som er væsentlige at vide noget om for at kunne følge med og deltage i det digitale samfund som en myndig borger" (Århus Statsgymnasium).

Det er således relativt udbredt for danske gymnasier at have en politik for digital dannelse. Der er dog en variation i, hvorvidt og i hvilken grad politikkerne indeholder konkrete beskrivelser af, hvordan man konkret arbejder med digital dannelse på det pågældende gymnasium.

3.6 Analoge sekvenser i en digitaliseret hverdag

Vi bruger IT til næsten alt – og vi forventer, at du gør det samme. Derfor bør du medbringe din egen bærbare computer.

Campus Bornholm

Dette citat fra Campus Bornholm afspejler en generel tendens på tværs af formelle politikker på danske gymnasier, hvor der stilles høje krav til elevernes digitale tilstedeværelse. Mange gymnasier indskriver en eksplicit forventning i deres digitale politikker; fx at du som elev "dagligt skal orientere dig på skolens intranet Lectio og

Edulife om evt. nye informationer – fx om skemaændringer mv.” (Frederiksberg Gymnasium).

Samtidig retter gymnasierne betydelig opmærksomhed mod de risici, der er forbundet med elevernes digitale tilstedeværelse. Som følge heraf har mange gymnasier indført forbud og restriktive tiltag, der begrænser elevernes digitale handlemuligheder med henblik på at forebygge online adfærd, som gymnasierne vurderer som u hensigtsmæssig. Dette gør sig eksempelvis gældende på Gribskov Gymnasium:

Din computer må kun anvendes til faglige aktiviteter i modulerne (fx notetagning, læsning, databehandling, informationsøgning, skriveøvelser og opgaver). Skolens internet har derfor et filter, der begrænser adgangen til en række irrelevante sider i løbet af normal skoletid. Det bliver betragtet som et brud på reglerne at omgå dette filter. (Gribskov Gymnasium)

Der opstår et spændingsfelt, hvor elevernes digitale tilstedeværelse på den ene side er en forudsætning for at gennemføre en gymnasial uddannelse, men samtidig er kendetegnet ved en praksis, hvor elevernes digitale tilstedeværelse knyttes til risici, regulering og sanktioner.

På trods af, eller måske snarere som følge af, gennemdigitaliseringen af gymnasiehverdagen, ser vi en tendens til, at en del gymnasier bestræber sig på at have analoge sekvenser både i undervisningen og i pauserne (se citat fra Helsingør Gymnasium).

Skolen forsøger at skabe aktiviteter og rum i skolegården, og på skolen generelt, der fordrer skærmfri samtale, fællesskab og fysisk aktivitet.

Helsingør Gymnasium

Det analoge tillægges i denne sammenhæng særlig betydning i forhold til at styrke fællesskab og trivsel, men også med hensyn til at styrke elevernes læring ved at fjerne digitale distraktioner fra læringsrummet.

Flere gymnasier har retningslinjer for, at der skal være skærmfrie tidsrum i alle moduler, at gruppearbejde skal foregå så skærmfrit som muligt, og at notetagning skal foregå med pen og papir, herunder Skive Gymnasium:

Det forventes, at alle elever har skriveredskaber samt et kladdehæfte eller en notesblok med til hvert modul, da dele af undervisningen vil foregå analogt. (Skive Gymnasium)

Således afspejler gymnasiernes digitale politikker en dobbelthed, hvor digitale teknologier på den ene side fremstår som en uundværlig del af undervisning og læring, men som på den anden side kræver afgrænsning og endda periodisk frakobling gennem skærmfrie tiltag, der skal styrke elevernes trivsel og faglighed:

[D]er er i dag et stigende behov for faktisk at huske at slukke skærmene og være offline en gang imellem. Det vil vi gerne hjælpe vores elever til, da det kan have stor betydning for både faglighed, koncentration, fællesskab og social trivsel. (Fredericia Gymnasium)

Vores gennemgang viser således samlet, at mange gymnasiers digitale politikker afspejler en bevidsthed omkring dobbeltheden og både inkluderer strategier for at styrke elevernes digitale dannelse og teknologiforståelse samt har et fokus på at balancere det digitale og analoge på en hensigtsmæssig måde.

Bilag 1 Forskningsprojektet CONNECT

Forskningsprojektet CONNECT har til formål at undersøge, hvordan gymnasieelever former sociale relationer i en digitaliseret hverdag, og hvordan lokale skærmpolitikker rammesætter socio-digitale relationer gennem bestemte forståelser af digitale teknologier som risici og ressourcer. Den gennemgribende digitalisering af hverdagslivet påvirker, hvordan unge danner og vedligeholder sociale relationer. Nyere forskning peger på, at denne udvikling kan bidrage til ensomhed og mistrivsel blandt unge. Bekymringerne har affødt en række politiske initiativer i flere lande. I Danmark har Trivselskommissionen eksempelvis anbefalet smartphonefri ungdomsuddannelser, mens politiske beslutningstagere i Australien har indført forbud mod sociale medier for unge under 16 år.

På trods af disse tiltag ved vi fortsat relativt lidt om, hvordan formelle politikker spiller sammen med uformelle gruppenormer og unges egne praksisser – og hvordan dette samspil fremmer eller hæmmer sociale relationer. CONNECT undersøger og skaber viden om dette samspil. Projektet anvender et innovativt multi-metodisk forskningsdesign, der kombinerer policy-analyse med etnografiske studier af gruppenormer og individuelle praksisser. Målet er at skabe ny viden om, hvordan digitale rammer, politiske reguleringer og unges sociale hverdagsliv gensidigt former hinanden.

Todelt forskningsprojekt

Forskningsprojektet CONNECT består af to dele.

Første del tager afsæt i en policy-analyse. Fra januar 2026 indsamler vi lokale skærmpolitikker og regler for brug af digitale teknologier fra alle gymnasier i Danmark. I første omgang rapporterer dette notat de empiriske fund fra gennemgangen af de digitale politikker. På længere sigt vil vi udarbejde en forskningsartikel med fokus på, hvordan digitale teknologier i et policy-perspektiv forstås som hhv. risiko og ressource i opbygningen af stærke lokale fællesskaber og sociale relationer. Med udgangspunkt i Carol Bacchi, der er en pioner inden for kritisk policy-analyse, stiller vi spørgsmålet: "What is the Problem Represented to be?", og undersøger, hvordan problemer og løsninger produceres, samt hvilke ungesyn og værdier om ungeinddragelse der kommer til udtryk i politikkerne.

Anden del anlægger et ungeperspektiv og undersøger de uformelle sociale normer og praksisser, der opstår i samspil med og som reaktion på gymnasiers politikker for digital adfærd. Data produceres gennem et etnografisk studie, der kombinerer traditionel og digital etnografi med fokusgrupper og interviews i gymnasieklasser.

Begge dele af projektet omfatter alle typer digitale teknologier – fra hverdagslig sms-kommunikation til Snapchat, Snap Map og generativ AI. Fokus er ikke platformene i sig selv, men de hverdagspraksisser, der udfolder sig med og på tværs af platforme, teknologier og fysiske rum såsom klasseværelset.

Om projektet

Den fulde titel på forskningsprojektet er 'CONNECT: Unpacking policies, norms and everyday practices that shape young people's socio-digital connectivity in turbulent times'. Projektleder er Ditte Andersen, professor MSO, mens forsker Alexandrina Schmidt har en 2-årig postdoc på projektet. Studentermedarbejder Camilla Storgaard er også tilknyttet projektet.

CONNECT har et samarbejde med Digital Futures for Children Centre, London School of Economics (LSE), herunder professor Ellen Helsper og professor Sonia Livingstone. Projektet har desuden en gruppe eksterne rådgivere (advisory board), som bidrager med faglig sparring og perspektiver undervejs.

Advisory board består af:

- Sonia Livingstone, professor og direktør for 'Digital Futures for Children' centeret ved LSE
- Morten Hjelholt, professor og prodekan for forskning, IT-Universitetet København
- Jakob Demant, professor på Sociologisk Institut, Københavns Universitet
- Andreas Lieberoth, lektor på Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse, Aarhus Universitet
- Malene Charlotte Larsen, lektor i sociale medier på Institut for Kultur og Kommunikation, Aalborg Universitet.

Danmarks Frie Forskningsfond har støttet projektet med en bevilling på 3.161.520 kroner.

Litteratur

Børne- og Undervisningsministeriet (2023). *Skærmbrug på gymnasiale uddannelser. Anbefalinger om håndtering af digital distraktion og balanceret brug af digitale enheder*. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, Børne- og Undervisningsministeriet.

Böttger, T. & Zierer, K. (2024). To ban or not to ban? A rapid review on the impact of smartphone bans in schools on social well-being and academic performance. *Education Sciences*, 14(8), 906.

EVA (2018). *Digitalisering i gymnasiet set fra elevers perspektiv*. Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

EVA (2026). *Elevers brug af AI i gymnasiet: Tilgange og holdninger til brug af AI i undervisning og skolearbejde*. Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

Danske Gymnasier (2024). *Danske Gymnasiers strategi for digital teknologi: Læring om og med digital teknologi*. Danske Gymnasier.

LBK nr 316 af 05/04/2017. (2017). *Bekendtgørelse af lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø*. <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2017/316>

LBK nr 1106 af 12/09/2025 (2025). *Bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelser*. <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2025/1106>

Lieberoth, A. (2019). *Skærm – Skærm ikke? Rapport om mobilregler: Hvorfor? Hvordan? Hvad virker?* DPU, Aarhus Universitet.

Selwyn, N. & Aagaard, J. (2021). Banning mobile phones from classrooms – An opportunity to advance understandings of technology addiction, distraction and cyberbullying. *British Journal of Educational Technology*, 52(1), 8-19.

VIVÉ